خراسان روزنامه صبح ایران
سه‌شنبه ۲۱ اردیبهشت ۱۳۹۵ . ۳ شعبان ۱۴۳۷ . شماره ۱۹۲۵۱

روحانی امروز به کرمان می‌رود

ایسنا- رئیس جمهور به همراه هیئت همراه خود در بیست و هفتمین سفر استانی امروز سه‌شنبه به استان کرمان می‌رود. طی این سفر ۱۲ نفر از معاونان رئیس جمهور و وزرای دولت در شهرستان‌های استان کرمان حضور پیدا می کنند تا در جریان مشکلات مردم آن شهرستان قرار بگیرند، همچنین نمایندگان ویژه روحانی آماده دریافت پیشنهادات و درخواست‌های مردمی در هر یک از این شهرستان‌ها هستند.

آن سوی سیاست

چرا عربستان، ایران را دشمن اصلی خود جلوه می دهد؟

تحلیل رفتار عربستان با استفاده از نظریه «تضاد»

مصطفی غنی‌زاده- عربستان سعودی در یک سال اخیر و بعد از به‌پادشاهی رسیدن سلمان سیاستی بسیار خصمانه را علیه ایران در پیش گرفته است. حمله به یمن، کاهش قیمت نفت، تشدید کمک ها به تروریست های سوریه و استفاده از هر موقعیتی برای فضاسازی علیه کشورمان از جمله این اقدامات است. اما سوال اینجاست که سعودی ها از چنین حجم گسترده تخریب چه سودی به دست می آورند؟ شاید بتوان برای پاسخ به این سوال وتحلیل شرایط موجود از نظریه «تضاد کوزر» استفاده نمود.

نظریه تضاد و کشمکش یکی از نظریات کلان جامعه شناسی است که کوزر جامعه شناس معروف آلمانی الاصل آن را مطرح ساخته است. وی در این نظریه کوشیده کارکردهای یک کشمکش برای طرفین درگیر را لیست نماید. اولین گزاره وی درباره این کارکردها این است که «کشمکش یک گروه با گروه دیگر می تواند باعث انسجام درونی هر کدام از طرفین بشود».

آل سعود از یک طرف با موجی از نوگرایی در کشورش مواجه است و از طرف دیگر ساختار های کلانی دارد که به هیچ عنوان اجازه ورود غیر از سرسپردگان به خود را در داخل حکومت نمی دهد. این تناقض علاوه بر درگیری دو گروه در خاندان آل سعود که از مادرانی با تبار های مختلف اما هر دو از نسل ملک عبدالعزیز هستند، باعث شده مشروعیت نظام سیاسی این کشور پادشاهی بیش از پیش ضعیف شده و نشانه هایی از نارضایتی حتی در درون خود حاکمیت نیز نمایان شود.

در این وضع بهترین اقدام برای منسجم کردن مردم و اعضای خاندان سلطنتی نشان دادن یک دشمن خارجی برای ترساندن همه از هر گونه درگیری درونی است چرا که معنای این درگیری کمک به آن دشمن بیرونی می باشد. در حالی که در واقعیت هیچ سیاست خصمانه مستقیمی از طرف این دشمن خود ساخته مشاهده نشده و نمی توان آن را در واقعیت نشان داد. پادشاه و حاکمان کنونی عربستان با بزرگ نمایی خطر ایران سعی دارند از این کار کرد در داخل کشورشان بهره ببرند.

دومین گزاره کوزر می گوید «کشمکش با یک گروه می‌تواند باعث ایجاد ائتلاف در بین گروه های نزدیک به هم و افزایش انسجام بین گروهی شود». سعودی ها در چهل سال اخیر و پس از سقوط رژیم پهلوی در ایران همیشه سعی داشته اند جای خالی این ژاندارم منطقه را برای آمریکا پر کنند و رهبری اعراب را به دست گیرند. این هدف که با ایجاد نوعی توازن در مسائل منطقه ای بین ایران و عربستان در دو دهه اخیر همراه بوده در چند سال گذشته با تزلزل هایی مواجه شده است.

شکست سیاست های سعودی در سوریه و به خاک و خون کشیده شدن نزدیک به سیصد هزار نفر، بقیه کشور های عربی را نسبت به سیاست های سردمداران حجاز بدبین نموده است. حالا اما برای حفظ این توازن و جذب کشورهای عربی حول یک محور، آل سعود به دشمنی منطقه ای نیاز دارد. این دشمن که با تکرار ادعاهای بی پایه کشورهای کوچک حامی عربستان هر روز بزرگتر نیز می شود می تواند چنین نقشی را ایفا نماید. علاوه بر این نباید فراموش نمود میلیاردها دلار پولی که همچون رشوه به برخی کشورها سرازیر می شود تا این دشمنی ها به زور زر در ظاهر باقی بماند.

البته با توجه به این رشوه ها می توان فهمید که همین کشور های حامی سعودی به شکل استراتژیک از آن حمایت نمی کنند و این حمایت ها می تواند به سرعت پایان یابد و به دشمنی تبدیل گردد. یکی از ابزارهای مفید در دست آنها شورای همکاری خلیج فارس است که هر بار با ادعاهایی مانند دخالت ایران در کشورهای عضو و یا حتی اشغال جزایر سه گانه سعی در بالا بردن این تنش ها دارد و جدیدا نیز تلاش دارد با بزرگ کردن ایران به عنوان دشمن فرامنطقه ای خود را به ناتو متصل نماید.

گزاره سوم کوزر که می توان از آن برای تحلیل وضع موجود استفاده نمود می گوید «در چارچوب یک جمع، کشمکش می تواند برخی افراد معمولا منزوی را وادار به عمل یا قبول یک نقش نماید». در بین دولت های اسلامی بسیاری از مسئولین عالی ترجیح می دهند در چنین دعواهای سیاسی طرف هیچ کدام از طرفین را نگیرند و از هر دو طرف بر اساس منافع مشترک سود ببرند. اما وقتی درگیری و کشمکش در سطح منطقه ای بالا می گیرد امکان گوشه گیری برای این مسئولین کم و کمتر می شود به شکلی که مجبور به برخی موضع گیری ها می شوند. در واقع سعودی ها دولت های مختلف منطقه و همچنین دولت های دیگر اسلامی را مجبور می کنند ولو به شکلی بسیار ضعیف علیه ایران موضع گیری نمایند تا ایران را در سطح بین المللی منزوی و منفعل نشان دهند.

حالا و پس از این تحلیل سوال این است که در چنین وضعی ایران چه سیاستی را می تواند در پیش بگیرد؟ بدون شک در شرایط کنونی منطقه هر گونه افزایش تنشی به نفع عربستان و البته رژیم صهیونیستی و بر خلاف مصالح عمومی جهان اسلام و محور مقاومت است. متاسفانه یکی از اشتباهات راهبردی در سال گذشته حمله به سفارت عربستان در تهران و مشهد بود که به سعودی ها یک فرصت مغتنم برای افزایش تنش را داد. به همین علت است که رهبری معظم انقلاب نیز پس از آن واقعه این حرکت را «بسیار بد و به ضرر کشور و اسلام» دانستند. جمهوری اسلامی باید تلاش کند با نزدیک شدن به کشورهای منطقه و به وسیله ابزار دیپلماسی عمومی گفتمان وحدت را زنده نگه دارد و از هر گونه تنش آفرینی مضاعف جلوگیری نماید گرچه احتمالا در برخی شرایط مجبور خواهد بود برای پاسخ به رفتارهای وقیحانه طرف مقابل اقدام مقتضی انجام دهد.

به نظر می رسد سخنرانی رئیس جمهور در نشست سران کشور های اسلامی با همین راهبرد تنظیم شده بود و در واقع سخن کلیت نظام در آنجا مطرح شد. اگر جمهوری اسلامی بتواند شعار «نه عربستان مشکل ایران است و نه ایران مشکل عربستان است» و «دشمن اول جهان اسلام و کشورهای منطقه رژیم صهیونیستی است» را تبلیغ کرده و جا بیندازد می تواند همه کارکردهای یک درگیری پر منفعت برای عربستان در داخل و خارج از این کشور را از آل سعود بگیرد.

در پاسخ به سوالی درباره شرط آمریکایی ها برای تسهیل مبادلات دلاری در قبال محدودیت های موشکی

جابری انصاری: منظومه موشکی ایران خارج از گفت‌وگو با هر بازیگری است

هیچ گونه سفر رسمی از سوی مقتدی صدر به ایران انجام نشده است

سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان در پاسخ به این سوال که برخی از رسانه‌های غربی اعلام کرده‌اند که آمریکایی‌ها این شرط را مطرح کرده‌اند که اگر ایران در ارتباط با فعالیت‌های موشکی خود وارد مذاکره شود آنها این امکان را فراهم می کنند که ایران به دلار آمریکا دسترسی پیدا کند، گفت: سیاست ایران در مورد منظومه موشکی اش یک سیاست ثابت است و منظومه موشکی ایران تابع نیازهای امنیتی کشور است و مسأله‌ای خارج از گفت‌وگو با هر بازیگری است.

■ رایزنی‌ها برای برگزاری دور جدید گفت‌وگوهای بحران سوریه

به گزارش ایسنا حسین جابری انصاری در نشست خبری هفتگی خود در پاسخ به سوالی در مورد اخبار منتشر شده در ارتباط با برگزاری نشست گروه‌های تماس سوریه در طی هفته‌های آینده در وین اظهار داشت: رایزنی‌هایی جهت برگزاری دور جدید گفت‌وگوهای گروه تماس سوریه در جریان است و این موضوع به ایران نیز منتقل شده است و در حال بررسی است.

وی در مورد اخبار منتشر شده مبنی بر سفر مقتدی صدر به ایران طی روزهای اخیر نیز گفت: در محدوده زمانی که اشاره شد هیچ گونه سفر رسمی از سوی مقتدی صدر به ایران انجام نشده و هیچ گونه دیدار رسمی نیز با مقامات ایرانی نداشته است. وی در عین حال افزود: البته برخی از بستگان ایشان در شهرهای ایران مستقر هستند و به شکل غیر رسمی این رفت و آمدها انجام می‌شود.

■ رایزنی‌های مستمر بین ایران و روسیه

جابری انصاری در پاسخ به این سوال که روز گذشته خبری منتشر شد که ایران و روسیه در مورد نقش آتش‌بس در سوریه رایزنی‌ها و گفت‌وگوهایی داشتند، اظهار کرد: رایزنی‌های مستمری بین ایران و روسیه در ارتباط با مسائل روابط دوجانبه و تحولات منطقه‌ای در جریان است. سخنگوی وزارت امور خارجه با اشاره به موضوع آتش‌بس در سوریه و نقش آن از سوی گروه‌های تروریستی در این کشور، گفت: ما در بحث آتش‌بس و توافق‌هایی که در این ارتباط شد این پیش‌بینی و ارزیابی را داشتیم که التزامی از سوی جریانات مقابل دولت سوریه در زمینه آتش‌بس وجود ندارد. سخنگوی وزارت امور خارجه در مورد حکم دو میلیاردی آمریکا علیه اموال کشورمان هم گفت: کمیته کشوری تشکیل شده جلسات خود را برگزار کرده و نتایج بررسی‌های خود را به رئیس جمهور ارائه داده است. سخنگوی وزارت خارجه در مورد آخرین پیگیری‌ها درباره حج تمتع با اشاره به برگزاری جلسه شورای عالی حج در روز گذشته عنوان کرد: اگر این روند کارشکنی عربستان ادامه یابد عملا دولت ریاض سد راه اعزام زائران و حجاج بیت‌ا... الحرام از سوی ایران شده است. تا آخرین لحظات امیدواریم عربستان از این سیاست اشتباه دست بردار و دو به وظیفه طبیعی خود به دولت میزبان حج متعهد و ملتزم باشد. اگر این امر را رویه‌ای که تا به امروز در پیش گرفته‌اند در روزهای آتی ادامه یابد، متاسفانه عملا امکان اعزام حجاج ایرانی فراهم نخواهد بود.

فوربس: ایران و چین در پی فشار بر فعالیت های دریایی آمریکا هستند

نشریه آمریکایی فوربس نوشت: ایران و چین با تهدیدهای خود قصد اعمال فشار بر فعالیت‌های دریایی و رزمایش‌های نظامی آمریکا و متحدانش در منطقه و عقب راندن آن‌ها را دارند. به گزارش فارس، این رسانه آمریکایی همچنین به تهدیدهای هفته گذشته ایران در بستن خطوط کشتیرانی نفتی در تنگه هرمز در صورت ادامه رزمایش‌های نظامی آمریکا اشاره کرد و نوشت: سردار سلامی معاون فرمانده سپاه پاسداران ایران در سخنانی گفت: «اگر آمریکایی‌ها و متحدانش در منطقه بخواهند از تنگه هرمز عبور کرده و ما را تهدید کنند، ما نیز اجازه ورود آن‌ها را به منطقه نمی‌دهیم.» فوربس در ادامه نوشت: سردار سلامی به رزمایشی اشاره کرده بود که آمریکا چندی قبل با مشارکت ۳۰ کشور در بحرین محل استقرار ناوگان پنجم نیروی دریایی آمریکا در منطقه اجرا کرد. البته دریادار «کوین دونگان» فرمانده نیروی دریایی آمریکا در منطقه دلیل این رزمایش را متوقف کردن عملیات شبه نظامیان در ایجاد مزاحمت برای خطوط کشتیرانی عنوان کرده بود.

■ تجهیز کشتی های جنگی آمریکا به سامانه های موشکی برای مقابله با ایران

خبرگزاری آسوشیتدپرس نیز در این خصوص گفت: ایران و آمریکا سابقه‌ای طولانی از رویارویی در خلیج فارس دارند و حتی در ۱۸ آوریل ۱۹۸۸ نبرد یک روزه‌ای داشتند و این ماجرا به خاطر غرق شدن ناوچه «یو. اس. اس. ساموئل بی رابرتس» آمریکا با مین‌های ایرانی به وجود آمد.

در آن روز نیروهای آمریکا نیز به تاسیسات نفتی ایران حمله کردند و خساراتی را نیز به نیروی دریایی ایران وارد آورند. در جولای نیز ۱۹۸۸ ناو آمریکایی «وینسنس» به اشتباه(!) یک هواپیمای مسافربری ایران که عازم دبی بود را سرنگون ساخت.

در این ماجرا ۲۹۰ نفر مسافر و خدمه هواپیما کشته شدند. این خبرگزاری همچنین گزارش داد که نیروی دریایی آمریکا تعدادی از کشتی‌های جنگی خود را به سامانه‌های دفاع موشکی تجهیز و آن‌ها را برای مقابله با موشک کشورهایی همچون ایران و کره شمالی ارتقا داده است.

روایت راغفر از جزئیات پیشنهاد جلیلی به آمریکایی ها در استانبول

حسین راغفر اقتصاددان با اشاره به مذاکرات استانبول تصریح کرد که «بنده اطلاع کامل دارم دولت احمدی‌نژاد در یکی از مذاکرات هسته‌ای به کشورهای غربی پیشنهاد مهمی داد که مورد پذیرش کشورهای غربی قرار نگرفت. در این پیشنهاد تمام امتیازاتی که آقای روحانی در مساله برجام به غربی‌ها داد وجود داشت و حتی بیشتر از آن هم وجود داشت». دکتر حسین راغفر در مصاحبه با روزنامه آرمان در توضیح اظهاراتش افزود: این پیشنهاد در مذاکرات استانبول و توسط آقای سعید جلیلی رئیس تیم مذاکره کننده وقت مطرح شد. به آمریکایی‌ها پیشنهاد می‌شود ایران در برابر برداشتن تحریم‌ها حاضر است سطح غنی‌سازی خود را تا ۴ درصد کاهش بدهد و برخی از مراکز هسته‌ای خود را تعطیل کند و یا به حالت نیمه تعطیل در بیاورد. با این وجود این پیشنهاد مورد قبول آمریکا قرار نمی‌گیرد. راغفر زمینه ارائه این پیشنهاد را نیز اینگونه ذکر می کند: احمدی‌نژاد که از مدیریت اقتصاد کشور ناتوان و ناامید شده بود به یک باره با تحریم‌های گسترده بین‌المللی مواجه می‌شود. این مساله دولت دهم را در تنگنا و شرایط سختی قرار داده بود. در چنین شرایطی اتاق فکر دولت‌های نهم و دهم تصمیم می‌گیرد راه‌حل‌های برون‌رفت از بحران را بررسی کند. در نتیجه راه‌حل‌های مختلفی و از جمله دور زدن تحریم‌ها در دستور کار دولت احمدی‌نژاد قرار می‌گیرد. به گفته این اقتصاددان و تحلیلگر سیاسی «یکی دیگر از این راه‌حل‌ها پیشنهاد به کشورهای ۵+۱ توسط سعید جلیلی در مذاکرات بوده است. به همین دلیل جلیلی از طرف دولت احمدی‌نژاد به کشورهای غربی در استانبول پیشنهاد می‌کند که ایران حاضر است در سیاست‌های هسته‌ای خود بازنگری به وجود بیاورد تا تحریم‌های بین‌المللی از بین برود. کشورهای غربی حاضر نبودند با دولت احمدی نژاد توافق کنند. به همین دلیل منتظر بودند تا دولت بعدی در ایران بر سر کار بیاید تا دست به چنین توافقی بزنند.»

۶۰ درصد شرکت کنندگان در نظرسنجی پرس تی‌وی:

آمریکا برای تحریم ایران به دنبال بهانه است

نتایج نظرسنجی جدید شبکه پرس تی‌وی نشان می‌دهد آمریکا برای تحمیل تحریم‌های جدید علیه ایران به دنبال بهانه‌ای جدید است. بر اساس این نظرسنجی که از تاریخ ۱۵ فروردین تا ۱۸ اردیبهشت (سوم آوریل تا هفتم می) انجام شد، حدود ۵۸ درصد از پاسخ‌دهندگان اعلام کردند به نظرشان آمریکا برای تحریم ایران به خاطر قابلیت‌های موشکی اش، به دنبال بهانه‌های جدید می گردد. حدود ۳۳ درصد از شرکت کنندگان در این نظرسنجی اظهار داشتند: واشنگتن سعی داشته است با هدف گرفتن برنامه موشکی ایران، به ارتش جمهوری اسلامی آسیب برساند. تنها ۹ درصد از مصاحبه‌شوندگان اعلام کردند هدف آمریکا از اقداماتش برقراری صلح و امنیت در خاورمیانه است. حدود ۶ هزار و ۹۹۰ نفر از کشورهای آمریکا، انگلیس و کانادا در این نظرسنجی شرکت کردند. ایران در سال‌های اخیر در بخش دفاعی دستاوردهای بسیاری داشته و توانسته است در تولید تجهیزات و سامانه‌های نظامی مهم به خودکفایی برسد. در تاریخ ۱۹ اسفند سال ۱۳۹۴ نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در ادامه مرحله نهایی رزمایش موشکی اقتدار ولایت، موشک‌های دور برد نقطه‌زن «قدر F_9H» را با موفقیت از ارتفاعات البرز شرقی به سوی اهداف از پیش تعیین شده در سواحل مکران در جنوب شرق ایران شلیک کردند. آمریکا مدعی است آزمایش‌های موشکی ایران قطعنامهٔ ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل را نقض می کند. با این وجود، ایران بارها اعلام کرده که آزمایش این موشک‌ها بر خلاف قطعنامه شورای امنیت نیست.

تحلیل دیگران

امینی: جامعه در انتخابات خود مرجع شده است

روحانی نتوانست از منت و تحقیر هاشمی خارج شود

پرویز امینی تحلیل گر اصولگرا در خلال گفت‌وگویی مفصل با بررسی آماری انتخابات اخیر مجلس و خبرگان تأکید کرد که مردم در انتخاب سیاسی خود «خودمرجع» شده اند. به گزارش فارس این نظریه‌پرداز اصولگرا گفت: «وقتی لیست‌ها در خبرگان از یکدیگر جدا شد، دعوا بر سر لیستی بود و بحثی که آقای هاشمی مطرح کرد که آرای آقای روحانی ۳ درصد بود و من آن را ۵۰ درصد کردم نشان داد که رقابت پنهانی بین آقای هاشمی و روحانی وجود دارد اما روحانی نتوانست در این رقابت موفق شود. بنابراین اگر روحانی می‌توانست در انتخابات خبرگان نفر اول شود می‌توانست از زیر فشار منت و تحقیر هاشمی تا حدودی خارج شود.» وی با بیان این که در انتخابات تهران با احتساب آرای باطله حدود ۸۰۰ هزار نفر و بدون احتساب رای باطله بیش از ۵۰۰ هزار رای وجود دارد که نه به نفر اول لیست اصلاح‌طلبان و نه به نفر اول لیست اصولگرایان حتی در سی اولویت رای نداده است» افزود: «این عدد بالایی است، این تعداد به دو سر لیست رای نداده اند و خود مرجعی در اینجا معنی و مفهوم دارد. همچنین افرادی که تحت عنوان مستقل ها در این انتخابات و خارج از دو گروه اصول گرا و اصلاح طلب رای آورده اند که حدود یک چهارم کرسی ها تخمین زده می شوند، نشانه دیگری از خود مرجع تر شدن جامعه نسبت به گذشته است.» امینی در ادامه با اشاره به این که عارف از سه میلیون و ۴۴۰ رای یک میلیون و ۶۰۰ رای آورده است و این یعنی بیشتر شرکت کنندگان به آقای عارف رای نداده اند، تصریح کرد: «سقف آرای اصولگرایان یک میلیون و ۱۵۰ هزار و اصلاح طلبان سقف رای‌شان یک میلیون و ۶۰۰ هزار است، اما در این بین حدود ۸۰۰ هزار نفر به هیچ یک از نفرات اول رای نداده اند و در واقع مستقل از گروه‌های سیاسی کار کرده اند.» وی در بخش دیگری از این گفت و گو ادامه داد: «شعار رفاه دولت هاشمی در اعتراض به زندگی کوپنی دوره جنگ، راه خود را به جامعه باز کرد اما همین شعار در پایان دوره هاشمی به بخشی از وضع موجود تبدیل شد و شعار آزادی در دوم خرداد در اعتراض به وضع موجود ترجیح پیدا کرد و نماد ادامه دوره هاشمی (ناطق نوری) طرد شد. در سال ۸۴، شعار آزادی خود به وضع موجود تبدیل شده بود و شعار عدالت، مهم‌ترین نماد اعتراض به وضع موجود بود. در سال ۹۲ شعار عدالت خود به وضع موجود تبدیل شد و شعار توسعه از طریق تغییر در روابط خارجی مظهر و نماد اعتراض به وضع موجود شد و در فضای اجتماعی راه خود را باز کرد. اتفاقا خاتمی، احمدی‌نژاد و روحانی نامزدهایی بودند که روی کاغذ کمتر از رقبا شانس داشتند اما اهمیت پایگاه اجتماعی اعتراض در ایران آنها را بر رقبا برتری داد. بنابراین این ساختار جامعه ماست. بنابراین جامعه در نسبت وضع موجود و اعتراض به وضع موجود، تغییر وضع فعلی را انتخاب خواهد کرد.»